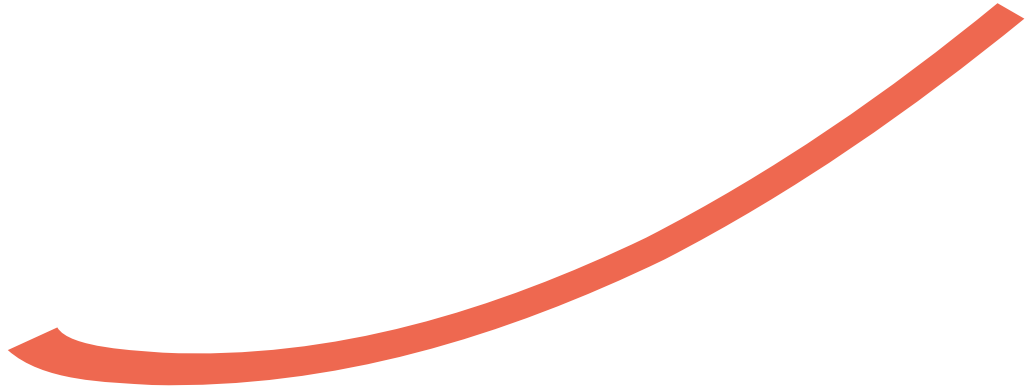

ELS INFANTS HAN DE PODER-SE MOURE

Un infant que de petit “no para” no vol dir que hagi de ser hiperactiu, ha de preocupar més el que es mou poc. Si l'entorn és equilibrat l'infant, sigui tranquil o mogut, és feliç. La pedagogia i la psicopedagogia pot millorar aquest equilibri. Diagnosticar i medicar ha de ser la darrera opció.

M. Concepció Torres Sabaté¹
Col·legiada núm. 200
Reus, 26 d'agost de 2016

Els infants, des dels primers mesos descobreixen el món, es descobreixen ells mateixos i als altres a través del moviment i el que hem de fer els adults és acompanyar tot el seu procés de creixement, deixant espais per tal que aquesta descoberta que fan no quedi bloquejada pel propi tarannà dels adults (asseure'ls ja amb dos o tres anys moltes hores davant d'una taula i una cadira, per exemple..).

Un infant que de petit “no para”, no vol dir que sigui o hagi de ser hiperactiu, sinó al revés, potser ens ha de preocupar més l'infant que no es mou o es mou molt poc. El moviment és la seva primera font d'estimulació i descoberta, per tant és molt necessari motivar l'activitat.

És cert que hi ha infants molt moguts i d'altres molt tranquils, però si es detecta una passivitat o mobilitat excessiva tenim diversitat d'eines per poder treballar amb l'infant, abans d'arribar a una medicació. D'altra banda, no podem diferenciar entre nens/nenes, el gènere no té res a veure en si són més o menys moguts o tranquils. Els infants si tenen un entorn equilibrat són feliços tant si són tranquils com moguts, cal cuidar aquest entorn perquè sigui així.

Actualment hi ha moltes escoles que treballen la relaxació, el ioga, la cinesiologia, que en definitiva són mecanismes per buscar un equilibri a l'aula i millorar la capacitat d'atenció dels infants, ja que molts estan dispersos per ser considerats “massa moguts”, però d'altres simplement perquè el món que els envolta és també molt dispers.

És difícil poder especificar si el fet de ser mogut o tranquil pot afectar al caràcter i/o al desenvolupament intel·lectual, caldria veure si hi ha estudis fets sobre aquest tema, ja que si es treballa amb els infants i joves el contrast, a qui és mogut li oferim estratègies per calmar-se i qui és molt passiu oferim estratègies per passar a ser més actiu, poden ser persones perfectament equilibrades i amb un creixement personal correcte, sense complexitat.

El fet de ser mogut no vol dir que sigui més curiós i el que és més tranquil que no tingui interès. El que fa que la persona tingui o no interès serà el seu propi entorn, aquest és qui l'ajudarà a ser més o menys curiós, tot i que hi pugui haver algun factor genètic.

Des de la pedagogia, la psicopedagogia i la psicologia, podem col·laborar per millorar la situació dels infants i joves que busquen aquest equilibri, tot i que és cert que en alguns casos cal arribar a una medicació específica, però això hauria de ser la darrera opció. Actualment es comenta que hi ha un excés de diagnòstics d'hiperactivitat, potser sí, o potser és que els infants moguts ens compliquen la nostra activitat diària... és molt important que des del sector mèdic també estudiïn altres possibilitats abans d'arribar a la medicació.

El teatre, per exemple, és una eina pedagògica molt important pels infants i joves, ajuda a activar aquella persona més tímida i/o passiva i a calmar a la més moguda, tot a través d'un joc de personatges per interpretar. Una altra eina que pot servir a tot tipus d'infants és l'esport i/o la dansa, a través d'aquestes activitats hi ha una descarrega motriu molt necessària en el creixement de la persona.

És molt important deixar moure els infants en les seves primeres edats, ja que mentre ho estan fent s'estan desenvolupant i descobrint les seves pròpies capacitats i limitacions. Aquest aspecte el tenen molt en compte les escoles alternatives que han anat creixent a Catalunya. Recordo la frase d'un director territorial d'ensenyament que en una conferència va dir: “Hem hagut d'inventar la psicomotricitat perquè hem prohibit pujar als arbres”. Crec que aquesta frase ens pot ajudar a replantejar la importància que té el moviment en el creixement de l'infant.

Socialment fem a les persones cada vegada més passives i això genera alguns trastorns com l'obesitat, l'angoixa i altres patologies que tenen més a veure amb la psicologia que amb la part física. Quan a un infant que necessita moure's més que la majoria el volem fer estar quiet, li generem una problemàtica física i mental que pot acabar amb una medicació, per això és molt important buscar alternatives per aquest col·lectiu.

No fa pas massa dies per les notícies es comentava que a un institut s'està provant un mobiliari que permet moure's, (unes taules altes amb tamborets...) i que et permet treballar dret o assegut segons et convingui. Tot perquè això millorarà la salut física i mental, ja que quan es treballa es necessita estar còmode i aquesta comoditat pot ajudar a millorar l'atenció.

Ens ha de preocupar tant un infant que és mou molt com el que no es mou, sobretot quan això comença a afectar als aprenentatges, i això no vol dir llegir i escriure, que també. S'ha d'observar l'infant des de que neix i com va evolucionant el seu moviment i com aquest li fa descobrir l'entorn, és necessari treballar molt tota la motricitat grossa i fina de 3 a 5 anys i es necessita la col·laboració de la família, l'escola, i si cal la mèdica quan s'han esgotat múltiples opcions com les que hem comentat en aquest article, i d'altres que els professionals posen en marxa en el seu dia a dia.

Algunes xifres ens diuen que entre un 2% i un 5% de la població infantil pateix el Trastorn per Dèficit d'Atenció i Hiperactivitat (TDAH) i es comença a manifestar cap als 7 anys, per això és molt important tot el treball psicomotor abans d'aquesta edat, però després crec que hauria de continuar ja que podria ajudar a l'infant.

Actualment la "Federación Española de Asociaciones de Ayuda al Déficit de Atención e Hiperactividad (Feaadah)" col·labora amb les famílies, metges, professorat, etc. per millorar els tractaments i la qualitat de vida de les persones amb aquesta patologia.

El TDAH té com a tres característiques molt rellevants:

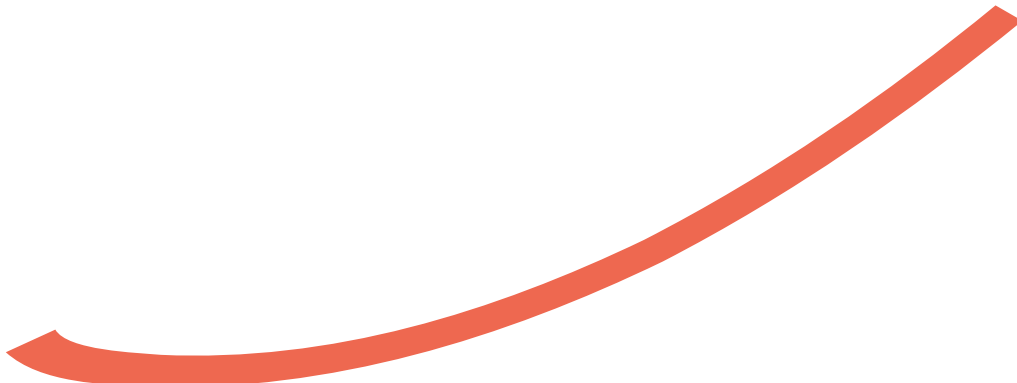
- Hiperactivitat: es mou de forma inapropiada, en excés i parla molt.
- Impulsivitat: actua sense pensar, interromp i li costa esperar el seu torn.
- Dèficit o manca d'atenció: es distreu amb facilitat, no es concentra, no acaba les tasques, perd i oblidia els objectes necessaris per fer les activitats.

Són alguns aspectes a tenir en compte si es manifesten tots. També és molt important que en els primers vincles de l'infant se li ensenyi a acceptar el "no", el "saber perdre" i acceptar l'equivocació, aquests vincles són la base de l'estructura de la seva personalitat, si els abordem durant la primera infància tenim més possibilitats de prevenir aquest tipus de trastorn.

Si tenim en compte molts dels aspectes comentats, la farmacologia seria només un element a considerar després d'un tractament psicoterapèutic i de treball interdisciplinari.

1-Doctora en Pedagogia Responsable de l'Ensenyament de Pedagogia de la Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia de la Universitat Rovira i Virgili. Secretària del Col·legi de Pedagogs de Catalunya.

Els pensaments, criteris i judicis expressats en l'article són exclusivament els de l'autor/a
L'article pot ser reproduït, citant-ne l'origen i l'autor/a